

М. Чортирожський, А.В. Колодійчук // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. – Вип. 19.7. – с. 75-81; 7. Чоренька Н.В. Організація туристичної індустрії: навч. посіб. – К.: Атака, 2006. – 264 с.

ПЕРЕДУМОВИ ТА СТРУКТУРНО-ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Скабара Р. М.

*Львівський державний університет фізичної культури
кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму,
м. Львів, Україна*

Туризм сьогодні є одним з важливих соціально-економічних явищ сучасності, що підпорядковане дії об'єктивних законів розвитку людського суспільства. Як вид людської діяльності й галузь економіки, туризм активно розвивається, і в майбутньому його значення безсумнівно зростатиме.

Туристсько-рекреаційні комплекси регіонального рівня є цілісними соціально спрямованими системами, у яких відбуваються процеси формування і розвитку, що концентруються в окремих місцях-центрах.

Насичене подіями минуле залишило унікальну історико-культурну спадщину на території Івано-Франківської області. Загальна кількість пам'яток історії, археології, містобудування, монументального мистецтва в області - 1419.

Природно-географічні чинники будь-якої території впливають на актуальність природних туристичних (рекреаційних) ресурсів, до яких належать кліматичні, бальнеологічні, фітолікувальні та ландшафтні.

Бальнеологічні ресурси (мінеральні води) Івано-Франківської області представлені водами без специфічних компонентів, особливості яких визначаються основним іонним складом і загальною мінералізацією (від малої до міцної росольної), а також водами сульфатними, бромистими.

Туризм, зокрема екологічний, асоціюється переважно з природнозаповідними територіями національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, біосферних заповідників тощо. Відповідні території та об'єкти Івано-Франківської області займають площу 195,633 тис. га, з них 30 – загальнодержавного значення площею 108,7 тис. га.

На нашу думку, у майбутньому особливий інтерес становитиме використання таких природних об'єктів: Дністерський каньйон зі

всесвітньо відомими географічними пам'ятниками; загадкові кулі Карпат у Ворохті, Микуличині, Яблуниці, Ясині тощо.

Основні туристичні центри Івано-Франківської області: Болехів, Верховина, Вишків, Ворохта, Галич, Гута, Коломия, Косів, Мізунь, Осмолода, Поляниця, Шешори, Яблуниця, Яремче.

В області сформувались Яремчанський, Косівський, Верховинський, Шешорський, Микуличинський, Ворохтянський, Осмолодський і Болехівський рекреаційні райони. Кожен із них є своєрідним з широкою гамою неповторних природних комплексів.

Впродовж останніх років туристична галузь Івано-Франківської області демонструє високі темпи розвитку, що, правда, основні тенденції не є стабільними.

В Івано-Франківській області на початок січня 2010 року, згідно реєстру Державної служби туризму і курортів Міністерства культури і туризму України, налічувалось 143 ліцензованих туристичних підприємств.

Десятку лідерів туристичного ринку області формують: приватні підприємства «Галичанка-ІФ», «Кей», «Перлина Карпат», «Колумб», туристична фірма «Надія», ТзОВ «Ласпер ЛТД», закрите акціонерне товариство «Івано-Франківськтурист», ТзОВ «Парктур».

Туристичні та екскурсійні послуги в 2009 році надано більш як 1 млн особам. Обсяги обслуговування – 203,8 млн грн.

Внутрішніх туристів у 2009 р. обслуговували 59 ліцензованих туристичних підприємств загальною кількістю 501 тис. осіб, що на 83 тис. осіб менше, ніж у 2008 р. Найбільшу кількість туристів на території області прийняло ТзОВ «Парктур».

Чисельність іноземних громадян, яким були надані послуги у 2009 р., становить 2 200 осіб, що на 500 осіб більше порівняно з 2008 р.

Найбільше туристів відвідали Івано-Франківську область з Російської Федерації, Білорусії, Республіки Молдови, Польщі, США, Румунії, Австрії, Франції, Німеччини, Італії. Статистика в'їзду громадян інших держав свідчить, що послугами місцевих турфірм користує лише кожен десятий іноземний турист.

Незначними залишаються обсяги виїзного туризму, відпочинок за кордоном стає дорогим для населення України. У 2009 році 8,1 тис. туристів виїжджали за кордон, що на 1700 осіб менше, порівняно з 2008 р. Найбільше туристів виїжджали в Туреччину, Єгипет, Болгарію, Угорщину, Польщу, Хорватію, Чорногорію, Чеську Республіку, Грецію, Італію.

У 2009 р. кількість обслужених екскурсантів склала 521,7 тис. осіб. Зменшилися показники порівняно з 2008 р. на 46,3 тис. осіб, за рахунок зменшення обсягів екскурсійної діяльності ТзОВ «Парктур».

Балансовий прибуток турпідприємств за 2009 рік склав 3,1 млн грн., а за 2008 рік – 1,4 млн грн. У 2009 році від діяльності ліцензованих туристичних підприємств до бюджету Івано-Франківської області

відійшло 23,0 млн грн. У 2008 році платежі до бюджету становили 15,2 млн грн.

Середньооблікова кількість працівників по турфірмах області за 2009 рік становить 526 осіб, в порівнянні з відповідним періодом 2008 року збільшилося робочих місць на 79 осіб.

Охарактеризований досвід розбудови курортно-рекреаційного комплексу та названі напрями диверсифікації туристичних послуг Івано-Франківщини завдяки активізації активного гірського туризму, стимулювання розвитку приватного агро-туристичного газдування, впровадження інвестиційно-туристичних проєктів розбудови рекреаційної інфраструктури надзвичайно актуальний.

ЛОГІСТИКА МИТНОГО КОНТРОЛЮ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТОПОТОКІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ ЄВРО-2012

Смирнов І. Г.

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка
доктор геогр. наук, професор
м. Київ, Україна*

Як держава-член Європейського союзу, Велика Британія має жорсткі митно-прикордонні вимоги до туристів, що приїжджають до неї з інших країн. З особливостями цих вимог повинні бути добре ознайомлені українські туристи, щоб не потрапити в неприємні ситуації, причиною яких може бути елементарне незнання сучасних вимог Європейського союзу до перевезення туристами товарів, валюти, тварин, а також особливостей проходження прикордонного та митного контролю в країнах-членах ЄС та конкретно у Великій Британії, де є своя специфіка. Прикордонний та митний контроль туристопотоків у Великій Британії здійснюють Прикордонна агенція Об'єднаного Королівства (англ. – UK Border Agency), що відноситься до Міністерства внутрішніх справ Великої Британії (англ. – Home Office), та Служба доходів та мита Її Величності (англ. – HM Revenue&Customs). Їхнім фаховим гаслом та завданням є забезпечити безпеку державних кордонів та контролювати імміграцію. Для іноземних туристів, що прагнуть завітати до Великої Британії, ці структури видали серію листівок, де детально роз'яснюється, що турист може завозити до Об'єднаного Королівства, що заборонено завозити, а що слід обов'язково задекларувати Митній службі Її Королівської Величності. Українським туристам корисно знати, що більшість морських портів та неволиць Великої Британії мають три виходи (коридори): червоний,